

Seat No. : _____

XX-103

B.A. (Sem.-IV)

April-2013

Gujarati (CC-211)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

૧. (અ) એકાંકીના સ્વરૂપનાં ઘટકતત્ત્વોની વિગતે ચર્ચા કરો. ૭
- અથવા**
- ગુજરાતી સાહિત્યમાં એકાંકીના થયેલા વિકાસને ટૂંકમાં આલેખો.
- (બ) એકાંકીકાર ચં.ચી. મહેતાની લાક્ષણિકતાઓ વર્ણવો. ૭
- અથવા**
- ચંદ્રવદન મહેતાનાં એકાંકીઓમાં તખ્તાલાયકી.
- (ક) ‘ધારાસભા’માં પ્રગટતો વ્યંગ ૭
- અથવા**
- ‘હોહોલિકા’ એકાંકીની સમીક્ષા કરો.
- (ડ) વિચાર વિસ્તાર કરો. ૭
- અથવા**
- જે જે પ્રાપ્ત થતો ઉપાધિયોગ
બની રહ્યો તે જ સમાધિયોગ
- અથવા**
- પીળાં પર્ણો કદી નથી થતાં કોઈ કાળે જ લીલાં
ભાંગ્યાં હેયાં કદી નથી થતાં કોઈ કાળે રસીલાં
૨. (અ) ગુજરાતી સાહિત્યમાં એકાંકીનો ઉદ્ભવ ક્યારે થયો ? શરૂઆતમાં કયા લેખકોએ પ્રદાન કર્યું ? ૪
- અથવા**
- ઉમાશંકર જોશી અને જ્યંતી દલાલનું એકાંકી ક્ષેત્રે પ્રદાન વર્ણવો.
- (બ) ચંદ્રવદન મહેતાનાં એકાંકીમાં પ્રયોગશીલતા ૪
- અથવા**
- ‘મા’ એકાંકીમાં માતાનો મનોસંઘર્ષ
- (ક) ‘અહમાચાર્ય’ શીર્ષકની યથાર્થતા ૪
- અથવા**
- ‘છેલ્લો દાવ’ની સમીક્ષા

- (૩) વિચાર વિસ્તાર કરો. ૪
 ચડે પડે જીભ વડે જ માનવી
 અથવા
 ઉત્તમ વસ્તુ અધિકાર વિના મળે, તદપિ અર્થ નવ સરે
૩. (અ) એકાંકી અને નાટક ૩
 અથવા
 એકાંકીના વિકાસમાં આધુનિક એકાંકીકારોનું પ્રદાન
- (બ) 'હું પરમેશ્વર' એકાંકીનું વાતાવરણ ૩
 અથવા
 ચંદ્રવદનની સંવાદકલા
- (ક) 'અંતર-બહિર'નો મનમોહન ૩
 અથવા
 'અહમાચાર્ય'નો શંભુ
- (૩) 'અત્ર લુપ્તા સરસ્વતી'નું કાવ્યતત્ત્વ ૩
 અથવા
 એકોક્તિ તરીકે 'અંતર-જ્યોતિ'
૪. નીચેના પ્રશ્નના જવાબ આપો : ૧૪
- (૧) 'ચંદ્રવદન મહેતાનાં પ્રતિનિધિ એકાંકીઓ'માં કયું એકાંકી નટીશૂન્ય છે ?
 (a) અહમાચાર્ય (b) હું પરમેશ્વર
 (c) ધારાસભા (d) આમાંથી એકેય નહીં
- (૨) 'હું પરમેશ્વર' એકાંકી શેના પર આધારિત છે ?
 (a) રાજકારણ (b) ઇતિહાસ
 (c) શિક્ષણજગત (d) વેપારીઓ
- (૩) ઉમાશંકર જોશીના એકાંકી સંગ્રહનું નામ શું ?
 (a) જવનિકા (b) ગોવાલણી
 (c) સાપના ભારા (d) પૃથ્વીનાં આંસુ
- (૪) 'અત્ર લુપ્તા સરસ્વતી'માં કયા છંદનો પ્રયોગ થયો છે ?
 (a) પૃથ્વી (b) અનુષ્ટુપ
 (c) શિખરિણી (d) મંદાકાન્તા

- (૫) 'ધારાસભા'માં કોના પર કટાક્ષ કરવામાં આવ્યો છે ?
 (a) વકીલો (b) વહીવટદારો
 (c) ડૉક્ટરો (d) પ્રોફેસરો
- (૬) ચંદ્રવદન મહેતાનો જન્મ કઈ સાલમાં થયો હતો ?
 (a) ૧૯૧૧ (b) ૧૯૨૫
 (c) ૧૯૦૧ (d) ૧૯૨૦
- (૭) 'પ્રેમનું મોતી અને બીજાં નાટકો'ના લેખક કોણ છે ?
 (a) ચંદ્રવદન મહેતા (b) બટુભાઈ ઉમરવાડિયા
 (c) દુર્ગેશ શુક્લ (d) જ્યંતી દલાલ
- (૮) 'હોહોલિકા'માં કોની પોકળતા ખુલ્લી પાડે છે ?
 (a) સરકારી તંત્રની (b) ન્યાયતંત્રની
 (c) વહીવટી તંત્રની (d) આમાંથી એકેય નહીં
- (૯) 'અંતર-બહિર' માં મૃત પાત્ર કયું છે ?
 (a) જિયા (b) ત્રિયા
 (c) રિયા (d) પ્રિયા
- (૧૦) કોના કહેવાથી લોકોએ બ્રાઈલને મદદ કરી ?
- (૧૧) ડારિયો નિકોડોમીના એકાંકી પરથી કયા એકાંકીની રચના થઈ છે ?
- (૧૨) 'આ બધું અનકોન્સ્ટિટ્યુશનલ થાય છે.' આ કાવ્ય કોણ બોલે છે ?
- (૧૩) એકાંકી લાઘવ અને કરકસરની કળા છે. આ વિધાન સાચું છે કે ખોટું ?
- (૧૪) અભિરથની પત્નીનું નામ શું છે ?
